

На основу члана 57. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - даље: Закон) , Школски одбор Ужичке гимназије у Ужицу на седници одржаној _____ 2010. године донео је

ПРАВИЛНИК О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ВАСПИТНИМ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се прва, обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика

Права ученика

Члан 2.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, овим и посебним законима, а установа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 3. и 4. Закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
- 6) информације о његовим правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;

10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из тач. 1) до 9) овог члана нису остварена;

11) остваривање свих права ученика, права на заштиту и на правично поступање школе према ученику и када повреди обавезу утврђену овим законом;

12) право на стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом.

Школа је дужна да обезбеди све услове за остваривање права детета и ученика из става 1. овог члана.

Ученик, родитељ, односно старатељ детета и ученика може да поднесе пријаву директору установе у случају повреде права из става 1. овог члана или непримереног понашања запослених према детету и ученику, у року од 15 дана од наступања случаја.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником, родитељем, односно старатељем детета и ученика и запосленим одлучи о њој и предузме одговарајуће мере, у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Запослени у установи дужан је да пријави директору, односно органу управљања кршење права детета и ученика.

Члан 3.

У Школи се организује ученички парламент (у даљем тексту: парламент) ради:

1) давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање;

2) разматрања односа и сарадње ученика и наставника, васпитача или стручног сарадника и атмосфере у школи;

3) обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима ученичког парламента;

4) активног учешћа у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;

5) предлагања чланова стручног актива за развојно планирање из реда ученика.

Парламент чине по два представника сваког одељења у школи.

Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године.

Чланови парламента бирају председника.

Парламент бира два представника ученика који учествују у раду Школског одбора, односно проширеном сазиву Школског одбора у складу са чланом 57. овог закона.

Програм рада парламента саставни је део годишњег плана рада школе.

Ученички парламенти школа могу да се удруже у заједницу ученичких парламената.

Обавезе ученика

Члан 4.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права. Обавезе ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, одлуке директора, наставника и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 7) благовремено правда изостанке;
- 8) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 9) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која школа прописује.

Васпитни рад са ученицима

Члан 5.

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова,

односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља и других ученика, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова које школа формира, а када предузете активности не дају жељене резултате школа је обавезна да у решавање проблема укључи одговарајуће установе социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Одговорност ученика

Члан 6.

Ученик може да одговара:

- за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе,
- за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим или посебним законом,
- за повреду забране из чл. 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 7.

Ученик чини лакшу повреду обавезе ако:

- 1) нередовно похађа наставу (редовну, допунску);
- 2) не ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, не прати сопствени напредак и не извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље.
- 3) касни на час и напушта час без одобрења наставника;
- 4) нарушава и не поштује правила и кодекс понашања у школи;
- 5) не брине о личној хигијени и уредности, хигијени школских просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 6) не поштује одлуке надлежних органа школе;
- 7) се недисциплиновано понаша у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита, као и на другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;
- 8) не поседује опрему и прибор предвиђену за час;

9) не чува од оштећења школску имовину, односно имовину других организација за време посете или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван школе;

10) не чува од оштећења и уништења ђачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које школа издаје;

11) злоупотреби лекарско уверење тј. оправдање;

12) не да на увид родитељу, односно старатељу ђачку књижицу, у коју одељењску старешина уноси обавештења, успех, васпитне и васпитно-дисциплинске мере и друго;

13) уноси и користи мобилни телефон, вонмен и друга средства комуникације и ласерску технику, којима се ремети рад на часу;

14) улази у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;

15) задржава се у ходницима школе за време часа;

16) непримерено се понаша према ученицима, запосленима и другим лицима;

17) у својству дежурног ученика не припреми средства и услове за наставу;

18) у својству дежурног ученика не обавештава наставнике о одсуству ученика;

19) не пријављује оштећење школске имовине и уочене недостатке предметном наставнику на почетку часа;

20) у својству дежурног ученика допусти улаз лицу без идентификације или без сагласности органа школе, а о томе не обавести службеника обезбеђења или дежурног наставника;

21) у својству дежурног ученика самовољно напусти дежурство;

22) одбије да примени мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, организованој настави или ваннаставним активностима школе;

Члан 8.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

1) опомена;

2) укор одељенског старешине;

3) укор одељенског већа.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка (након утврђивања чињеница којима се на несумљив начин утврђује његова одговорност), у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина, а укор одељенског већа изриче - одељенско веће.

Са учеником који учини лаку повреду обавеза школа је дужна да појача васпитни рад, уз учешће родитеља и других ученика, активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова које школа формира, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Ученику се не смањује оцена из владања због изречене васпитне мере.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 9.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара само ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- 6) свесно непридржавање правила или мера безбедности ученика;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе најмање 35 часова и учестало чињење лакших повреда обавеза.

Члан 10.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа;
- 3) искључење ученика из школе.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 11.

Забрана дискриминације

У установи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Под дискриминацијом лица или групе лица сматра се свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин, искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи, заједнички прописује министар и министар надлежан за послове људских права.

Члан 12.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

У установи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање деце и ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба деце и ученика или запослених.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета и ученика.

Установа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета или ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу става 1. овог члана, сматра се: физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према деци, ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Под психичким насиљем, у смислу става 1. овог члана сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета и ученика или запосленог.

Под социјалним насиљем, у смислу става 1. овог члана сматра се искључивање детета и ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности установе.

У установи је забрањен сваки облик насиља и злостављања из става 2. овог члана од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог, над наставником, васпитачем, стручним сарадником и другим запосленим.

Због повреде забране из става 8. овог члана против родитеља, односно старатеља детета или ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује министар.

Ближе услове о начинима препознавања невербалних облика злостављања деце и ученика од стране запосленог за време неге, одмора и рекреације и других облика васпитно-образовног рада, прописује министар.

Члан 13.

У установи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

Члан 14.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера:

- престанак својства ученика школе у тој школској години, без права на наставак образовања у истој школи;

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 15.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор школе закључком. Поступак је хитан и води се применом правила општег управног поступка, а окончава доношењем решења.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Поступак води комисија, коју формира директор школе. Комисију чине: директор школе, школски педагог, одељењски старешина, секретар школе, представник ученичког парламента и представник родитеља из тима за заштиту ученика од насиља, злостаљања и занемаривања. Председник комисије је одељенски старешина ученика.

Члан 16.

Када ученик учини тежу повреду обавеза, односно повреду забране школа одмах о томе обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у поступак.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик мора бити саслушан.

Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља, односно старатеља.

Комисија писменим путем обавештава родитеља, односно старатеља ученика о дану саслушања ученика, најкасније три дана пре дана одређеног за саслушање.

Записник потписују сви чланови комисије која води поступак.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Одлука наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова укупног броја чланова тог већа.

Члан 17.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником, уз учешће родитеља и других ученика, активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, васпитно-дисциплински поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Смањење оцене из владања

Члан 18.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученику се смањује оцена из владања.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора оцена из владања смањује се на 4 или на 3, зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду, а за васпитно-дисциплинску меру укора наставничког већа оцена из владања смањује се на 2.

Када наставничко веће изрекне васпитно-дисциплинску меру искључења ученика из школе, односно престанка својства ученика средње школе, оцена из владања смањује се на 1.

На основу одлуке наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере из става 3. овог члана директор школе доноси решење о искључењу ученика, односно решење о престанку својства ученика у школи.

Члан 19.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе 35 - 40 часова и уз то је учестало чинио и лакше повреде обавеза, изрећиће му се васпитно-дисциплинска мера укора директора и смањити оцена из владања на 4.

Када је број неоправданих изостанака 41 - 45 часова, а ученик учестало чини и лакше повреде обавеза, изрећиће му се васпитно-дисциплинска мера укора директора и смањити оцена из владања на 3.

За неоправдано изостајање са наставе преко 45 часова, а ученик учестало чини и лакше повред обавеза, изрећиће му се васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа и смањити оцена из владања на 2.

За неоправдано изостајање са наставе преко 50 часова, уз учестало чињење и лакших повреда обавеза, ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера искључења из школе и оцена из владања се смањује на 1.

Оцена из владања смањује се ученику и за остале теже повреде обавеза прописане Законом. При доношењу одлуке о оцени из владања имаће се у виду и цениће се сви услови (параметри) наведени у члану 12. став 5. овог правилника.

Правна заштита ученика

Члан 20.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу школском одбору у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из школе његов родитељ или старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 21.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина уписујући их у уђачке књижице и дневник рада.

Материјална одговорност ученика

Члан 22.

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 8 дана од дана пријема жалбе.

Завршне одредбе

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 24.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о правима, обавезама и одговорностима ученика деловодни број 56. од 02.03.2004.године и његове измене и допуне усвојене на седници Школског одбора 02.12.2004. године.

Члан 25.

За све што није регулисано овим правилником, примењиваће се непосредно одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, одредбе Закона о средњој школи које нису престале да важе као и одредбе других важећих прописа и подзаконских аката којима се регулише ова област.

Број: _____

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Датум: _____

Место: _____

Милован Ћоровић

Овај правилник је протоколисан под деловодним бројем _____ од _____2010.године, објављен на огласној табли Школе дана _____2010. године, а ступа на снагу дана _____2010. године

ДИРЕКТОР ШКОЛЕ

Живојин Павловић